

Cimera El futur del planeta

LA PROTECCIÓ DEL PLANETA
La selva amazònica continua
amençada. La Terra busca un
futur basat en el creixement
sostenible. MARIO TAMA / GETTY IMAGES

a
ara

Un futur sostenible per a

Població creixent versus recursos finits, les claus de Rio+20

La Cimera de la Terra afrontarà avui a Rio de Janeiro el futur del planeta amb el repte de trobar una solució a la dicotomia entre població creixent i recursos finits. La societat civil hi tindrà un paper cabdal.

ALBERT PUNSOLA

BARCELONA. La Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i el Desenvolupament que avui comença a Rio de Janeiro (Brasil) es planteja com una oportunitat històrica per impulsar un nou model econòmic per al segle XXI que beneficiï alhora les condicions de vida de les persones i el medi ambient. Les expectatives dels organitzadors són elevades i contrasten amb la poca disponibilitat dels participants per arribar a grans acords.

Què és Rio+20?

La conferència més gran celebrada per les Nacions Unides Rio+20 no és una cimera més sinó la conferència més gran celebrada mai per les Nacions Unides i un autèntic baròmetre per saber fins a quin punt la comunitat internacional es compromet amb els acords adquirits en el desenvolupament

sostenible i si és capaç d'impulsar-ne de nous. El gran objectiu, encara no aconseguit, és trobar un equilibri entre la protecció ambiental, l'equitat social i el model econòmic. Rio+20 marca el 20è aniversari de la conferència celebrada el juny del 1992 a la mateixa ciutat. Les cimeres celebrades posteriorment amb motiu del 5è aniversari (1997) i del 10è aniversari (2002) es van centrar en el seguiment dels acords del 1992.

Qui hi participa?

Les organitzacions tenen més pes en les aportacions que els estats
Hi assistiran uns 180 països però hi haurà absències significatives, com Barack Obama, Angela Merkel i David Cameron. També hi seran presents nou grans grups que inclouen un total de 777 organitzacions. L'organització de Rio+20 va convidar les organitzacions a participar en la redacció de l'esborrany zero, el document que ha de servir de base per a la declaració final. Aquest document marca les principals línies de compromís i d'acció i porta el títol d'*El futur que volem*. De les 700 contribucions que s'han fet a aquest document només 100 han estat dels governs. En total, s'espera que més

de 50.000 persones participin en la conferència, unes 19.000 procedents de la societat civil.

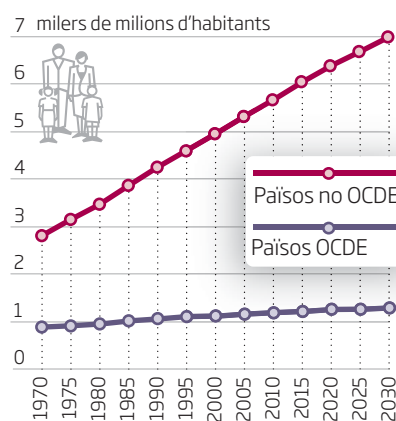
Quins temes hi ha a debat?

Les grans reformes: economia verda i marc institucional global
Com construir una economia verda i com enfortir el marc institucional internacional perquè contribueixi d'una manera més efectiva a la sostenibilitat són els grans eixos. L'economia verda fa referència a un nou

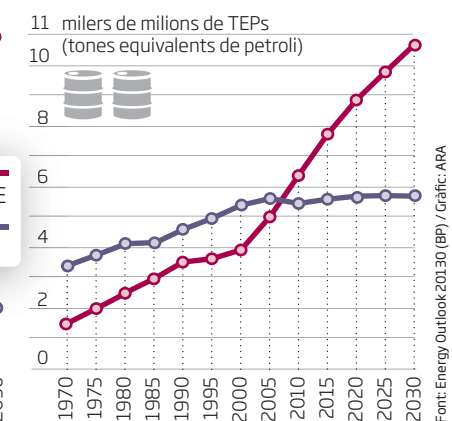
model de desenvolupament just, equitatiu i amb menys impacte ambiental. El Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) ha elaborat un gran informe que assegura que la transformació cap a una economia més verda podria crear entre 15 i 60 milions de llocs de treball addicionals durant els pròxims dos decennis i contribuir a la disminució de la pobresa. Pel que fa al marc institucional, es plantegen opcions que van des de reformes per a un fun-

Radiografia al planeta

Població mundial

Consum mundial d'energia primària

a la Terra

cionament millor fins a la creació d'una agència, que es podria dir Organització Mundial del Medi Ambient.

Quines són les prioritats?

Un món interrelacionat, de l'ocupació als desastres naturals

A Rio+20 es parlarà de set àrees que demanen atenció prioritària: l'ocupació, l'energia, les ciutats, l'alimentació, l'aigua, els oceans i els desastres naturals. Al món hi ha ara 190 milions d'aturats i 500 milions de persones busquen feina els pròxims 10 anys. Avui dia una de cada cinc persones viu amb 1,25 dòlars o menys al dia. El repte és generar ocupació amb remuneracions justes i que reverteixi positivament en el medi. Sectors com les energies renovables són l'esperança.

La pobresa es pateix en l'àmbit global: mil milions i mig de persones al món no disposen d'electricitat; dos mil milions i mig no tenen lavabo. I gairebé mil milions passen gana. Les ciutats ocupen només el 2% de la superfície del planeta, però consumeixen el 70% de l'energia i són responsables del 75% de les emissions causants del canvi climàtic. L'agricultura dona feina al 40% de la població mundial i és essencial per a la biodiversitat. Tanmateix, està amenaçada per la qualitat i la disponibilitat d'aigua, i per la incidència creixent dels desastres natu-

Oportunitat

El canvi cap a una economia verda podria crear entre 15 i 60 milions de llocs de treball

Mínims

Només s'han consensuat una cinquena part dels continguts inicials

erals com les sequeres i les inundacions. El repte és com alimentar els 2.000 milions d'habitants més que s'esperen per al 2050.

Què se n'espera?

Un llistat d'objectius concrets amb el perill dels desacords

De Rio+20 se n'espera la renovació del compromís polític i l'aprofundiment en les línies d'actuació iniciades. El document *El futur que volem* reclama preparar per al 2015 un llistat d'objectius concrets de desenvolupament sostenible que incloguin la dimensió ambiental, l'econòmica i la social i que siguin universals i prou flexibles per adaptar-se a la realitat de cada país. Per al mateix any s'hauria d'idear un mecanisme de seguiment i anàlisi que permetés comprovar el grau de progrés en cada objectiu amb uns indicadors específics. En el pla financer *El futur que volem* proposa que, també en l'horitzó del 2015, els països desenvolupats dediquin el 0,7% del PIB a ajudar els que estan en vies de desenvolupament, i que entre el 0,15% i el 0,20% sigui per als més pobres. Aquestes fites han suscitat divisions en les sessions preparatòries de Rio+20. Només s'han pogut consensuar una cinquena part dels continguts. —

EL BITLLET

El consens infeliç

El plenari previ a la conferència, en què es discutia el darrer document presentat per la presidència brasilera, va acabar amb consens. Era d'esperar. Un document tan generalista en què se cita a tothom i no obliga a res a ningú, és perfecte per als governs i un problema per als ciutadans. El gran canvi és l'ampliació del Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA), avui integrat per 53 països, al conjunt de països de l'ONU, i una promesa d'enfortir-lo, sense concretar. Per a la resta d'assumptes, un conjunt de principis generals. Veurem amb quin tarannà arriben els caps d'estat avui. Si no tenen gaires ganes de discutir, el plenari informal d'avui els ha posat les coses en safata. Signen aquest document i marxen. Veurem si algú ve amb una mica d'ambició. Això no s'ha acabat, però l'última carta no és un as, és un tres de trèvols.

FREDERIC XIMENO
CONSULTOR AMBIENTAL

Acord de mínims sobre l'esborrany de la cimera

Recoder defensa l'aposta "estratègica" de Catalunya pel clima per sortir de la crisi

La cimera de Rio de Janeiro ha començat a avançar amb pas discret per les dificultats d'arribar a un acord profund. En tot cas, els debats ja s'han nodrit de les aportacions de la delegació del Govern.

ALBERT BALANZÀ

BARCELONA. Tot i que el coordinador executiu de Rio+20, Brice Lalonde, havia reclamat als participants amplitud de mires i "pensar menys en les incerteses i la crisi del present i més en els grans desafiaments dels pròxims 30 anys", el cert és que els negociadors dels més de 180 països que participen a la Cimera de la Terra han tancat un document inicial que ja s'allunya molt de les pretensions que tenien les organitzacions no governamentals.

El text, que serà presentat a la conferència que comença avui, té com a base una proposta comunicada dissabte pel Brasil i que redueix significativament el nombre de paràgrafs de l'original que havia estat plantejat a Nova York. El Brasil, de fet, va assumir la coordinació de les negociacions dissabte, un cop el comitè preparatori coordinat per l'ONU va fracassar en l'intent d'assolir un document consensuat per les divergències que van sorgir en els diferents apartats.

La conclusió de les negociacions, amb l'eliminació dels apartats que generaven més discrepàncies, va anunciar-se a través d'una compareixença del ministre d'Afers Estrangers brasiler, Antonio Patriota, que va valorar, per sobre de tot, el fet que hi havia "un text per incorporar suggeriments i propostes fins al últim minut". La manera que han utilitzat els coordinadors en la negociació per tirar endavant el document

de mínims passa per polir el contingut amb textos conciliadors sense donar gaires especificacions. Així doncs, el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) no es convertirà en una agència especialitzada amb més autonomia i pressupost propi ni hi haurà un fons de 30.000 milions de dòlars anuals, com volien els països més pobres. Greenpeace ja ha qualificat l'esborrany com un "fracàs èpic".

Una senyera a l'aeroport

Al marge d'aquestes dificultats, la delegació catalana, encapçalada pel conseller de Territori, Lluís Recoder, que va ser rebuda diumenge per les Nacions Unides amb una senyera a l'aeroport, va debutar ahir en els treballs de la cimera presentant, en el marc de l'assemblea general del Climate Group, els criteris ambientals que la Generalitat aplica "en totes les accions" i com a "aposta estratègica del Govern que també ha d'ajudar a sortir de la crisi les empreses". Recoder va explicar el pla d'estalvi i eficiència energètica als edificis i equipaments de la Generalitat, que ha de representar un estalvi d'una factura de 100 milions d'euros anuals, d'un 4,4% el 2014 i d'un 15,2% en l'horitzó del 2020.

També la delegació catalana va presentar l'estratègia d'adaptació al canvi climàtic o la llei catalana del canvi climàtic, així com els ajuts de l'Institut Català d'Energia per a la implantació d'energies renovables i les bonificacions del 30% per al cotxe elèctric en la política de peatges. En un altre àmbit de debat de la cimera, l'exalcalde de Barcelona i exministre d'Indústria, Joan Clos, va participar ahir en una taula rodona sobre energia i transport. —

El cap indi Raoni Metuktire, un dels símbols de la cimera i líder del poble Kayapó, que viu al Brasil, fumant ahir on es fan els debats. AFP